

KARAR KURALI PROSEDÜRÜ

1. AMAÇ

Bu prosedürün amacı, Laboratuvar ve sahada yapılan deney sonuçlarının standart bir şartnameye göre değerlendirilmesi durumunda uygulanacak karar kuralını açıklamaktır.

2. KAPSAM VE SORUMLULAR

Bu prosedür, bütün laboratuvar faaliyetlerini kapsamaktadır. Analiz Sorumlusu bu prosedüre uygun davranmaktan sorumludur. Laboratuvar Müdürü, bu prosedürün uygulanmasını sağlamaktan sorumludur.

3. TANIMLAR VE KISALTMALAR

- **Karar Kuralı:** belirlenmiş bir gerekliliğe uygunluğu belirtirken, ölçüm belirsizliğinin nasıl hesaba katılacağını açıklayan kural

4. UYGULAMA

Uygunluk beyanıyla karar kuralı deney raporunda belirtilmektedir. Müşterinin karar kuralı hakkında bilgilendirilmesi, kuruluşun web sitesi üzerinden yapılmaktadır.

Belirsizliğin uygunluk bildirimini etkilediği çeşitli olası durumlar vardır ve bunlar aşağıda belirtilmiştir:

4.1. %95 bir güven düzeyindeki belirsizlikle genişletilmiş deney sonucunun, mevzuatta tanımlanmış bir sınırın dışına ya da içine düşmemesi açıkça belirtildiği durumdur. Bu durumlarda uygunluğun veya uymazlığın değerlendirilmesi kolaylıkla yapılabilir (Durum A ve Durum E).

- Spesifikasyon sınırları, %95 güvenilirlik seviyesinde genişletilmiş belirsizlik aralığının yarısı ile genişletilmiş deney sonucu tarafından ihlal edilmezse, spesifikasyona uygunluk belirtilir (Durum A).
- Deney sonucu, genişletilmiş belirsizlik aralığının yarısı kadar aşağı ve yukarı doğru uzatıldıktan sonra bile spesifikasyon üst sınırını aşıyorsa, spesifikasyona uymazlık belirtilebilir (Durum E).

4.2. %95 bir güven düzeyindeki belirsizlikle genişletilmiş deney sonucunun, mevzuatta tanımlanmış bir sınır dışına ya da içine düşmemesi açıkça belirtilmemiş ise, bu durumlarda uygunluğun veya uymazlığın değerlendirilmesi aşağıdaki yaklaşımları kullanarak yapılabilir (Durum B, C ve D).

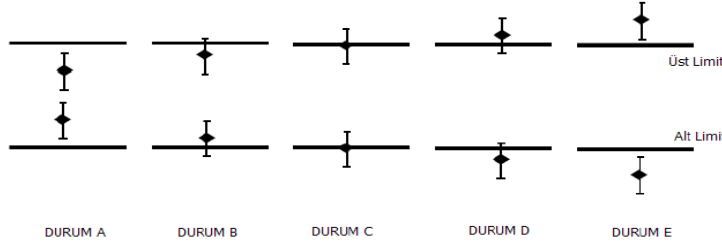
- Genişletilmiş belirsizlik aralığının yarısı sınırı aşarsa, belirtilen güvenilirlik seviyesindeki uygunluğun veya uymazlığın doğrulanması, aşağıdaki duruma bağlı olarak Durum B 'de spesifikasyon sınırına uygunluk olarak ve Durum D 'de spesifikasyona uygunsuzluk olarak belirtilir.

HAZIRLAYAN	ONAYLAYAN

KARAR KURALI PROSEDÜRÜ

4.3. Sonuç tam spesifikasyon sınırı üzerindeyse, %95 güvenilirlik seviyesinde Sınır " \leq " veya " \geq " olarak tanımlanmış ve deney sonucu sınıra eşitse, uygunluk belirtilir.

- **A durumu:** Ölçüm sonucu belirsizlikle genişletildiği zaman bile sınırlar içinde. Bu durumda sonuç yasal mevzuata göre uygun olarak belirtilir.
- **B durumu:** Ölçüm sonucu belirsizlikle genişletildiğinde üst limitleri yarım düzeyde aşıyor. Bununla birlikte, %95'in altında bir güvenilirlik seviyesi kabul edilebilirse, uygunluk belirtmek mümkün olabilir.
- **C durumu:** Ölçüm sonucu limitin tam üzerindedir. Bu durumda herhangi bir önemli güvenilirlik seviyesinde uygunluk veya uymazlık belirtmek mümkün değildir. Bununla birlikte, güvenilirlik seviyesine bakmaksızın bir karar vermek zorunlu ise: Eğer gerek, ölçülen değer \leq üst sınır ise, bir uygunluk belirtmek mümkün olabilir. Eğer gerek, ölçülen değer $<$ üst sınır ise, bir uymazlık belirtmek mümkün olabilir.
- **D durumu:** Ölçüm sonucu belirsizlikle genişletildiğinde üst limitlerin üstünde ancak belirsizlikle yarım düzeyde sınırlar içine girmektedir. Bu durumda uymazlık belirtmek mümkün değildir. Bununla birlikte, %95'in altında bir güvenilirlik seviyesi kabul edilebilirse, uymazlık belirtmek mümkün olabilir.
- **E durumu:** Ölçüm sonucu belirsizlikle genişletildiği zaman bile sınırları aşmaktadır. Bu durumda ürün spesifikasyona uygun değildir.

NOT1: Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı İSGÜM duyurusuna istinaden; İş Hijyeni kapsamında hazırlanan raporlarda karar kuralı uygulanmamakta ve uygunluk beyanı verilmemektedir. İSGÜM tarafından yayınlanan konu ile ilgili duyuru metni aşağıdaki gibidir.

“İş hijyeni laboratuvarlarının yapmış oldukları ölçümlerin sonuçları; çalışan sağlığının korunmasında ve meslek hastalıklarının önlenmesinde başvurulması gereken kontrol tedbirlerinin geliştirilmesine dayanak teşkil etmektedir. Tespit edilen ölçüm sonuçlarının sınır değer ile karşılaştırılarak uygunluk değerlendirmesi yapılması sürecinde karar kuralı devreye girmektedir. İş hijyeni ölçüm, test ve analiz

HAZIRLAYAN	ONAYLAYAN

Güncel doküman, elektronik ortamda “sadece okunabilir” statüsündedir, basıldığında “kontrolsüz kopya” statüsüne kavuşur.

KARAR KURALI PROSEDÜRÜ

faaliyetlerinin yürütümünde yasal otorite olan Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nın bu konudaki yaklaşımı; çalışan sağlığının korunmasıdır. Değinen yasal otorite kapsamında, ölçüm test ve analiz sonuçlarının uygunluğunun değerlendirilmesi ve karar kuralı hakkında uyulması gereken prensipler aşağıdaki gibi belirlenmiştir.

1. İş Hijyeni ölçüm, test ve analiz sonuçlarının değerlendirilerek uygunluk veya uygunsuzluk kararının verilmesi iş hijyeni ölçüm test ve analizi laboratuvarlarının sorumluluğunda değildir. Dolayısıyla; iş hijyeni laboratuvarları, karar kuralını uygulamayacak, uygunluk veya uygunsuzluk beyanı vermeyecektir.
2. İş Hijyeni ölçüm test ve analizlerin sonuçlarının uygunluğu ve işyerine özgü tedbirler işveren tarafından, ilgili mevzuat ile birlikte çalışanların sağlık durumları, fizyolojik durumları, ölçüm sırasında bulunulan çalışma ortamı şartlarının devamlılığı çalışan sağlığını önceleyecek şekilde dikkate alınarak değerlendirilir. İşveren değerlendirme sürecinde iş yeri hekimi başta olmak üzere İş Sağlığı ve Güvenliği profesyonellerinin danışmanlığını kullanabilir.
3. İşveren tarafından bu değerlendirme yapılırken ve/veya ölçümlerin yenilenmesine karar verilirken, "TS EN 689 İşyeri havası – Solunumla maruz kalınan kimyasal maddelerin sınır değerler ile karşılaştırılması ve ölçme stratejisinin değerlendirilmesi için kılavuz" standardı hükümlerinin dikkate alınması gerekmektedir.

NOT 2: Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı kapsamında hazırlanan Çevresel Gürültü raporlarında uygunluk değerlendirme örneklerinden biri aşağıdaki gibidir.

Ör: Eğlence yerinden kaynaklanan çevresel gürültü, Leq gürültü göstergesi cinsinden arka plan gürültü seviyesini 5 dBA'dan ve 7 dBC'den daha fazla olmadığı sürece herhangi bir önlem (ses yalıtımı vb.) alınmasına gerek yoktur (Çevresel Gürültü Değerlendirilmesi ve Yönetim Yönetmeliği – Madde 24).

Eğer çevresel gürültü seviyesi aşağıdaki kriterlerden herhangi birini sağlarsa, belirtilen kararlar uygulanır:

****Eşik Değeri Kuralı****

Çevresel gürültü seviyesi, 65 dB(A) değerini aşarsa, gerekli azaltıcı önlemler 24 saat içinde alınır.

****Ölçüm ve Bildirim Kuralı**:**

Çevresel gürültü seviyesi, Gürültü seviyesi, belirlenen eşik değerin %10 altında ölçüldüğü durumda, bu durum uygun olarak değerlendirilir ve ilave bir önlem gerekmez.

***Acil Durum Kuralı**:**

Gürültü seviyesi, 85 dB(A) değerini aşarsa, faaliyetler derhal durdurulur ve yeniden değerlendirme yapılır.

HAZIRLAYAN	ONAYLAYAN

Doküman No: PR.78.02

Yayın Tarihi: 25.06.2019

Revizyon No/Tarih: 02 / 08.01.2025

Sayfa : 4/5

KARAR KURALI PROSEDÜRÜ

NOT 3: Türkak kapsamında hazırlanan analiz, ölçüm raporlarında (İş Hijyeni raporları hariç) yasal kısıtlamalar olmadığı sürece, müşteri tarafından uygunluk beyanı talep edildiğinde karar kuralı bu talimat gereklilikleri doğrultusunda uygulanmaktadır.

5. İLGİLİ DÖKÜMANLAR

- TS EN ISO/IEC 17025 madde 7.8

6. REFERANS DOKÜMANLAR

- ISO/IEC 17025 Standart Revizyonu Bilgilendirme Klavuzu-Karar Kuralı

HAZIRLAYAN

ONAYLAYAN

Güncel doküman, elektronik ortamda “sadece okunabilir” statüsündedir, basıldığında “kontrolsüz kopya” statüsüne kavuşur.